

En kvinna med många järn i elden

Viljestark till tusen är hon, Veronica Larsson. Genom att trotsa negativa attityder och arbeta hårt har hon med sin keramateljé gjort lilla Tjurkö till ett populärt turistmål. Hörselskadan har Veronica aldrig sett som något hinder för drömjobbet.

TEXT: TOVE LILIEQUIST FOTO: ÅKE BERG

TJURKÖ ÄR INBÄDDAT i en gråtrist februaridimma när Auris hälsar på och av havet syns inte mycket. Men det är ändå lätt att föreställa sig vilken idyll det här är på sommaren. Veronica tycker att vinterhalvåret också har sin charm.

– Den här årstiden är skön. Allt har lagt sig till ro men samtidigt finns det liv, säger hon och tittar långtansfullt ut genom köksfönstret.

Genom långa promenader med hunden Eddy får hon inspiration till sin keramik. Vattnet och stenarnas färg kommer igen i skapelserna. Till större delen är det bruksföremål som koppar och fat. Hon har också en speciell kollektion som är flambränd, vilket innebär att utseendet kan variera med väder och vind.

För Veronica är äktheten viktig, det ska vara riktigt hantverk från grunden. Direkt efter nian började hon som lärling på Höganäs och efter fem, sex år var hon fullärd. Men förutom utbildning krävs det även fallenhet för yrket.

– Man måste ha det i sig, förklarar Veronica.

Tillbaka till keramiken

Efter lärlingstiden ville hon prova något helt annat och jobbade ett tag på lasarettet i Helsingborg. Därpå följde giftermål, barn och en rad olika utbildningar och jobb, bland annat arbetade hon på länsarbetsnämnden i många år. Man kan säga att det har tagit

nästan ett helt yrkesliv för Veronica att återvända till keramiken på heltid. Men när barnen var utflugna kände hon att det var dags, det var nu eller aldrig. Det här var 1991 och i samma veva hade hon träffat en ny kärlek som bodde på Tjurkö. Skåne byttes mot Blekinge och två år senare startades Tjurkö Stengods. Det var tufft från början, både med allt nytt som hade med företaget att göra och med tillgängligheten och människors attityder.

– Många sade att det går inte att starta något på Tjurkö, det är att kasta pengarna i sjön. Men jag har alltid haft massor att göra, säger Veronica.

Kommunikationen viktig

Texttelefon visade sig vara ett okänt fenomen i trakten, inte standard som Veronica var van vid. Hon tror att det beror på att de döva och hörselskadade var ganska få där och att de inte gjorde så mycket väsen av sig. Lösningen för henne blev att skaffa en telefonvakt som kunde vidareförmedla all information till henne. På senare år har e-post och sms varit till stor hjälp. Veronica rekommenderar alla hörselskadade som vill starta eget att se till att ha koll på kommunikationen, gärna genom en telefonvakt.

– Det är nödvändigt för att undvika missförstånd, för sådana kan man inte ha när man har eget företag.

Schäfern Eddy har också blivit hennes öron, han ”förvarnar”

forts. _____

om det är någon besökare på väg in och fungerar även som en trogen vakthund.

Från början tog hon inte ut någon lön från företaget utan levde på pengar som hon tjänade som teckenspråklärare på gymnasieskolan. Det jobbet har Veronica fortfarande kvar på deltid, som en omväxling.

Hektiska somrar

För elva år sedan började ett reseföretag arrangera bussresor till ateljén. Tusentals bussar har gått sedan dess och intresset är fortfarande stort. Bussarna går mellan maj och oktober och då kan det ibland bli upp till 100 besökare per dag. Förutom själva försäljningen står Veronica även för matservice från sitt eget kök i bostadshuset bredvid ateljén. Med hjälp av inhyrda ungdomar serverar hon mat, bland annat i ett militärtält i trädgården med 90 sittplatser. Somrarna är högsäsong och då är butiken öppen mellan 10 och 19 varje dag, även på helger.

– Något socialt privatliv har jag inte på sommaren, ibland sitter det kunder och väntar utanför redan innan vi har öppnat. Som hörselskadad gäller det också att koncentrera sig väldigt mycket,

det går inte att "slöhöra". Men jag orkar för att det är roligt och jag får träffa så många trevliga människor.

Själv är Veronica van vid att jobba tillsammans med normalhörande, men har samtidigt en självklar plats även bland hörselskadade och inom döv världen. Veronica är uppväxt i en släkt där nästan alla kvinnor har en typ av ärftlig nervskada som visar sig i form av hörselnedsättning eller dövhet vid fyra till sex års ålder. Eftersom hennes mamma är döv har hon teckenspråket som sitt första språk. Sedan många år är hon medlem i Sveriges Dövas Riksförbund och nu är hon också HRF:are sedan två år tillbaka och tillika nyvald vice ordförande i Hörselskadades förening i Karlskrona.

Fick gå integrerat

Men trots släktbakgrunden och hörselskadan fick hon börja sin skolgång i en vanlig klass. Veronica tror att det var en missriktad önskan från familjen om att någon av dem skulle vara "som alla andra". Det fungerade inte särskilt bra. Hon minns än i dag hur hon skämdes över sina hörapparater och hur skönt det var att vid nio års ålder få komma till en hörselklass.

Större delen av sortimentet består av vardagliga bruksföremål.

– Vilken befrielse! Men de där första åren i skolan får jag aldrig igen.

Ateljén är utrustad med slinga och det brukar hon påpeka för kunderna, speciellt när hon visar hur det går till att dreja. Men hon har märkt att det är många som skäms för sin hörselnedsättning och därför inte utnyttjar den tekniska utrustningen. Först när Veronica berättar att hon själv har en hörselskada brukar det släppa och besökarna börjar justera sina hörapparater.

Veronica har också mött många hörselskadade som tvekar att starta eget. Det tycker hon är synd. Med rätt inställning och hjälpmedel går det enligt hennes erfarenheter alldeles utmärkt.

– Regler och sådant är lika svårt för alla, men de som hör gör ju också massor av fel. Man måste tro på sig själv och lyfta fram de resurser man har, säger hon bestämt.

Veronica ser sig inte som hörselskadad så länge inte omständigheterna eller andra människor gör henne till det. Ett exempel är när kunder vänder ryggen åt henne samtidigt som de pratar.

– Då svarar jag inte. Jag har fått lära mig att man ska se på den man talar med, jag tycker att det är ofint annars.

Fullt upp med gården

Ett annat irritationsmoment är kontakten med banken när kortbetalningen strular. Om ett köp inte går igenom uppmanas man att ta kontakt via telefon. Vilket Veronica har svårt att göra och när hon står i butiken är det också omöjligt att gå och hämta någon som kan hjälpa till.

– Tyvärr kan jag ju inte sms:a banken, i alla fall inte ännu, säger Veronica bekymrat.

Hon har inga problem att sysselsätta sig även när kundströmmen är mindre strid. För några år sedan köpte hon en gård i närheten av hemmet. Där håller hon ett tiotal får och 60 höns. Det började med att hon fick två tackor i present av brevbäraren och sedan har det rullat på.

Av ulen spinns det garn, som naturligtvis finns till försäljning i ateljébutiken, och på sommaren sköter fären gräsklippningen på tomten. Fritid och arbete går ofta ihop i Veronicas liv och det är hon ganska nöjd med.

– Jag har tur som kan få leva på det jag tycker mest om. ●

PORTRÄTT / VERONICA LARSSON

FÖDD: 1947.

BOR: På Tjurkö i Karlskronas skärgård.

YRKE: Keramiker och lärare.

INTRIEN: Jobbet är ett stort intresse. Annars djuren, har både får och höns. Sticker gärna och läser lite ibland.

HÖRSELSKADA: Grav ärftlig hörselskada som visade sig i 6-årsåldern. Har dubbla hörapparater.

ÖVRIGT: Har fått flera kulturpriser och blev Årets företagare i Karlskrona kommun 2003.

En trogen följeslagare. Veronica med sin hund Eddy, som i många situationer fungerar som hennes "öron".

Dina förmåner som medlem i HRF

Som medlem i HRF har du möjlighet att utnyttja en rad förmånliga rabatter och erbjudanden.

NYHET: Rabatt på telefoner hos HRF Hörteknik.

Alla HRF-medlemmar får nu 5 procent rabatt på telefoner hos HRF Hörteknik AB. Telefonerna är speciellt anpassade för hörselskadade, med bra ljud, teleslinga med mera. För mer information och beställning: HRF Hörteknik, tel 08-457 55 00 eller www.hrfteknik.se

Barn- och ungdomsförsäkring.

HRF-medlemmar kan teckna sjuk- och olycksfallsförsäkringar för barn, utan föregående hälsoprövning av barnet. För mer information: www.folksam.se eller närmaste Folksam-kontor.

Medlemsförsäkring.

Medlemmar omfattas av HRFs olycksfallsförsäkring hos Folksam när de deltar i verksamhet anordnad av HRF.

Billigare mobiler.

HRF-medlemmar får rabatt hos Dialect vid köp av olika telefonprodukter, till exempel mobiltelefoner med tillbehör. För mer information: Dialect, tel 020-42 02 02, www.dialect.se

Billigare resor/hotell.

HRF-medlemmar har rabatt på resor med Silja Line samt specialpris på de hotell Silja Line samarbetar med. För information/bokning: Silja Line, tel 08-22 21 40 (privatresa), tel 08-22 08 30 (grupp-/konferensresa). Uppge medlemsnummer och HRFs avtalsnummer: 11 66 05 10.

Billigare hotell.

HRF-medlemmar har rabatt hos Scandic-hotell. Hotellen har satsat på tillgänglighet. För mer information om anpassningar för hörselskadade samt bokning: tel 08-517 517 00 eller www.scandic-hotels.se. Uppge HRFs avtalsnummer: D 359 118 544.

För mer information om medlemsförmåner gå in på: www.hrf.se/medlem. Många föreningar har egna, fina rabatterbjudanden, framför allt på hörapparatbatterier.

Prata med din förening!

